

# บทที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ประวัติศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านไร่ใต้

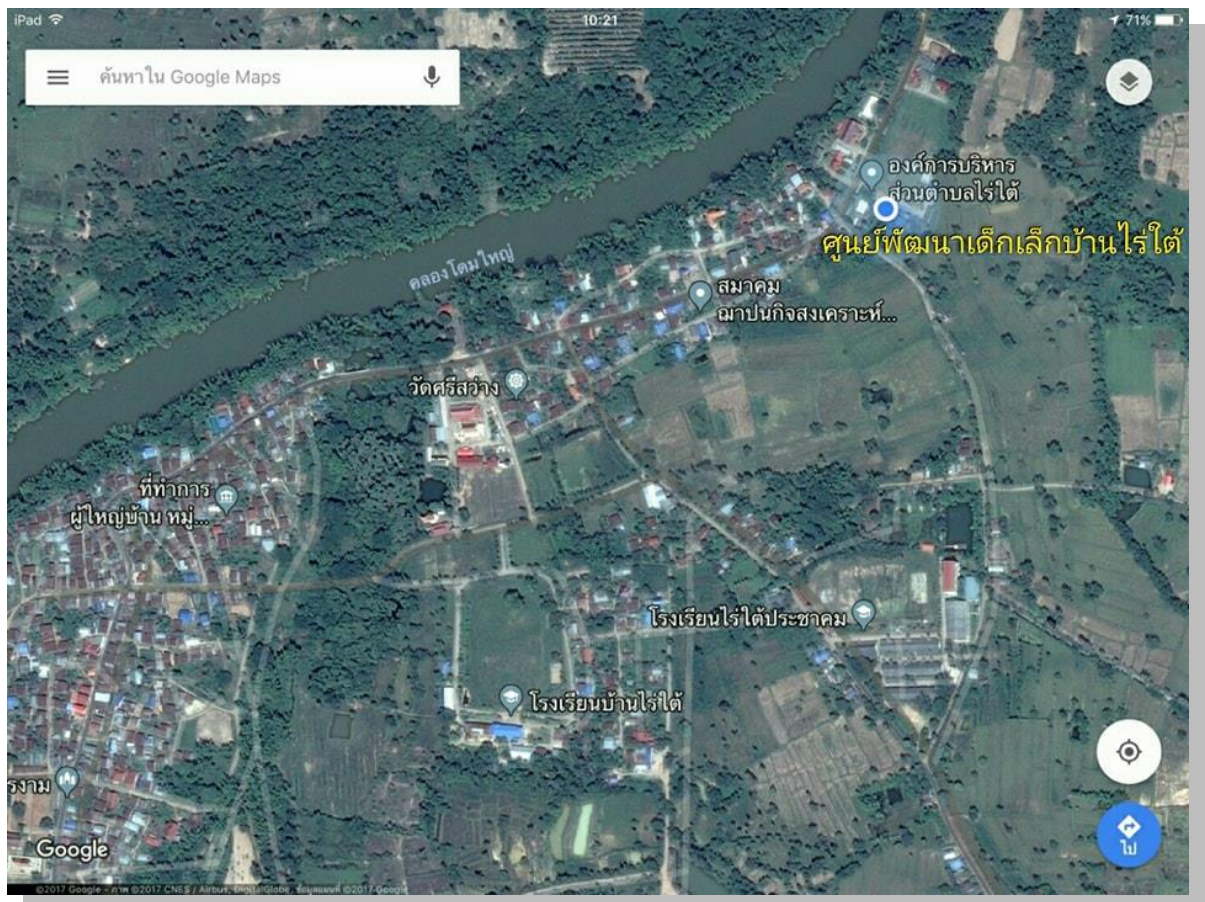
## ประวัติโดยสังเขป

ชื่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	บ้านไร่ใต้
หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ส่วนการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใต้
สังกัด	องค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใต้
ที่อยู่	หมู่ที่ 4 บ้านไร่ใต้ ตำบลไร่ใต้ อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี

\*\*\*\*\*

## สถานที่ตั้ง

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านไร่ใต้ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใต้ ตั้งอยู่ หมู่ที่ 4 ตำบลไร่ใต้ อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี



## แผนที่ตั้ง

## ประวัติศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านไร่ใต้

ตั้งอยู่หมู่ที่ 4 ตำบลไร่ใต้ อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใต้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย เปิดการเรียนการสอนระดับปฐมวัยเมื่อปี พ.ศ.2524 โดยใช้งบประมาณจากองค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใต้ มีครูผู้ดูแลเด็กฯ จำนวน 2 คน มีนักเรียน 25 คน และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องมาเป็นลำดับ

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านไร่ใต้ สังกัดกองการศึกษาฯและวัฒนธรรม อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี ตั้งอยู่หมู่ ๔ บ้านไร่ใต้ ตำบลไร่ใต้ อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี โทรศัพท์ ๐-๔๕๘๕๒๔๕๑ สังกัดกองการศึกษาฯและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใต้ อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี

เปิดทำการเมื่อวันที่ 16 เดือน พฤษภาคม พ.ศ.2524 เป็นสถานศึกษาที่จัดตั้งขึ้นมาโดยมี วัตถุประสงค์ เพื่อให้การอบรมเลี้ยงดู จัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการการเรียนรู้ให้เด็กเล็กมีการพัฒนาครบทั้ง 4 ด้าน (ด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา) ให้เหมาะสมตามวัยตามศักยภาพของเด็กแต่ละคนตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร นอกจากนี้ยังให้บริการส่งเสริมสนับสนุนเด็กเล็ก ได้แก่ อาหารกลางวัน อาหารว่าง อาหารเสริม (นม) วัสดุ สื่อ อุปกรณ์การศึกษา และวัสดุครุภัณฑ์ การตรวจสุขภาพเด็กประจำปี โดยบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข และบริการอื่นๆ ให้กับเด็ก โดยมีเขตบริการครอบคลุม 15 หมู่บ้าน

ปีการศึกษา 2559 มีนักเรียนทั้งหมด 110 คน ครูจำนวน 6 คน การจัดทำแผนการพัฒนาศึกษา 3ปีนับว่าเป็นเรื่องใหญ่สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านไร่ใต้ ซึ่งในปีที่ผ่านมาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านไร่ใต้ ได้กำหนดทิศทางการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านไร่ใต้ให้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของชุมชน โดยดำเนินไปตามแนวทางของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติและแผนพัฒนาการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ปีการศึกษา 2560 มีนักเรียนทั้งหมด 88 คน ครูจำนวน 6 คน การจัดทำแผนการพัฒนาศึกษา 3ปีนับว่าเป็นเรื่องใหญ่สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านไร่ใต้ ซึ่งในปีที่ผ่านมาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านไร่ใต้ ได้กำหนดทิศทางการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านไร่ใต้ให้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของชุมชน โดยดำเนินไปตามแนวทางของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติและแผนพัฒนาการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เนื่องจากตำบลไร่ใต้เป็นตำบลที่มีขนาดเล็กและยังไม่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมู่บ้านไร่ใต้ซึ่งมีประชากรมากพอสมควรประกอบด้วยประชากรในวัยทำงานได้ฝากบุตรหลานไว้กับคุณตาคุณยายที่บ้าน สมัยนั้นยังขาดแหล่งเรียนรู้และศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย นายชัช รัสจันทร์ ซึ่งเป็นผู้ใหญ่บ้านในขณะนั้นได้เล็งเห็นความสำคัญของการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย จึงอยากให้บุตรหลานที่อยู่ในหมู่บ้านไร่ใต้รวมถึงหมู่บ้านใกล้เคียงได้รับการพัฒนาตามวัยอันควรเพื่อที่จะได้เป็นเด็กและเยาวชนที่ดีมีคุณภาพของสังคมต่อไป

นายวิชา รสจันทร์ พร้อมกับชาวตำบลไร่ใต้ได้ร่วมกันจัดทำฟ้าป่าสามัคคีเพื่อสร้างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขึ้นที่ถนนชัยหมู่บ้านเริ่มตั้งแต่พ.ศ.๒๕๒๔ เป็นต้นมาเดิมศูนย์พัฒนาชุมชนมีผู้ดูแลเด็กจำนวน ๒ คนคือ นางอรทัย ศิลารสจันทร์ และนางอรทัย สายแก้ว

พ.ศ.๒๕๔๒ โอนมาสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใต้ได้สนับสนุนงบประมาณในการก่อสร้างอาคารเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขึ้นใหม่ในรั้วองค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใต้

พ.ศ.๒๕๔๓ ซึ่งเป็นอาคารเรียนรวม โดยมีครูผู้ดูแลเด็กจำนวน ๑ คน คือนางดวงกมล สุดสุข ได้รับนักเรียนปฐมวัยอายุ ๓ ขวบ จำนวน ๒๕ คน

พ.ศ.๒๕๔๗ มีนักเรียนจำนวนมากถึง ๕๘ คน จึงได้รับบุคลากรเพิ่มอีก ๑ คน คือนางลำไพ รสจันทร์

พ.ศ.๒๕๔๘ ทางกรมได้จ้างครูผู้ช่วยดูแลเด็กเพิ่มอีก ๑ คนคือนางวิไล แก้วสว่าง

พ.ศ.๒๕๕๕ ทางองค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใต้ได้จ้างพนักงานทั่วไป(ปฏิบัติหน้าที่ดูแลเด็ก)เพิ่มอีก๓ คน คือนางสาวภัทราภรณ์ บุญสอน นางละอองศรี คำภูมิ นางหทัยกาญจน์ แสนดี ได้รับนักเรียนปฐมวัยอายุ ๒ ขวบ ๖ เดือน จำนวน ๑๑๒ คน

พ.ศ.๒๕๕๗ ได้ก่อสร้างห้องเรียนอีก ๑ ห้อง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านไร่ใต้ มีจำนวนครู ๗ คน มีจำนวนเด็ก ๑๑๒ คน จำนวน ๒ ห้องเรียน คือระดับชั้นปฐมวัย ๑ รับผิดชอบที่มีอายุ ๒ ปี ๖ เดือน-๓ ปี และระดับปฐมวัย ๒ รับผิดชอบที่มีอายุ ๓ ปี-๕ ปี

พ.ศ.๒๕๕๘ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านไร่ใต้ มีจำนวนครู ๗ คน มีจำนวนเด็ก ๑๑๒ คน จำนวน ๒ ห้องเรียน คือระดับชั้นปฐมวัย ๑ รับผิดชอบที่มีอายุ ๒ ปี ๖ เดือน-๓ ปี จำนวนเด็ก ๗๒ คนและระดับปฐมวัย ๒ รับผิดชอบที่มีอายุ ๓ ปี-๕ ปี จำนวนเด็ก ๔๐ คน

พ.ศ.๒๕๕๙ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านไร่ใต้ มีจำนวนครู ๖ คน มีจำนวนเด็ก ๑๑๐ คน จำนวน ๒ ห้องเรียน คือระดับชั้นปฐมวัย ๑ รับผิดชอบที่มีอายุ ๒ ปี ๖ เดือน-๓ ปี จำนวนเด็ก ๗๒ คนและระดับปฐมวัย ๒ รับผิดชอบที่มีอายุ ๓ ปี-๕ ปี จำนวนเด็ก ๓๘ คน เพื่อจัดประสบการณ์ให้เด็กมีพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์-จิตใจ ด้านสังคม และสติปัญญา โดยมีวัตถุประสงค์แบ่งเบาภาระของผู้ปกครอง

ปัจจุบัน พ.ศ.๒๕๖๐ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านไร่ใต้ มีจำนวนครู ๖ คน มีจำนวนเด็ก ๘๘ คน จำนวน ๒ ห้องเรียน คือระดับชั้นปฐมวัย ๑ รับผิดชอบที่มีอายุ ๒ ปี ๖ เดือน-๓ ปี จำนวนเด็ก ๔๒ คนและระดับปฐมวัย ๒ รับผิดชอบที่มีอายุ ๓ ปี-๕ ปี จำนวนเด็ก๔๖ คน เพื่อจัดประสบการณ์ให้เด็กมีพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์-จิตใจ ด้านสังคม และสติปัญญา โดยมีวัตถุประสงค์แบ่งเบาภาระของผู้ปกครอง

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านไร่ใต้ ได้จัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัย ซึ่งเป็นพื้นที่ให้บริการแก่เด็กปฐมวัยในพื้นที่ หมู่ที่ 1, หมู่ 2, หมู่ที่ 3 หมู่ที่ 4, หมู่ 5, หมู่ที่ 6, หมู่ที่ 7, หมู่ 9, หมู่ที่ 10 หมู่ที่ 11, หมู่ 12, หมู่ที่ 13, หมู่ที่ 14 มีเด็กนักเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอายุตั้งแต่ 2-4 ปี จำนวน 88 คน (ปีการศึกษา 2560) และมีครูผู้ดูแลเด็กจำนวน 6 คน เพื่อให้สอดคล้องกับการศึกษาปฐมวัยในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาค้นคว้าได้ รับพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา ตามวัยและความสามารถของแต่ละบุคคล

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีเนื้อที่ประมาณ 2 งาน มีอาคารเรียนและอาคารประกอบรวมกัน 1 หลัง

### 1.ที่ตั้งของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านไร่ใต้ มีเนื้อที่ประมาณ ๒ งาน

ทิศเหนือ	ติดกับ	ศูนย์กู้ชีพองค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใต้
ทิศใต้	ติดกับ	หมู่ที่ ๔ ตำบลไร่ใต้
ทิศตะวันออก	ติดกับ	ทุ่งนา
ทิศตะวันตก	ติดกับ	สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใต้

### ข้อมูลด้านการบริหาร

๑. นางสาวเกศรินทร์ บัวใหญ่	ผู้อำนวยการกองการศึกษาฯ	ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าสถานศึกษา
๒. นายภาสกร อ่อนคำ	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ	
๓. นางสาวทิพวรรณ ทองหล่อ	ผู้ช่วยนักวิชาการศึกษา	
๔. นางสาวรักคณา ภูมิ	เจ้าหน้าที่ธุรการ	
๕. นางลำไพ รสจันทร์	ครู รักษาการแทนหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	

### ข้อมูลด้านบุคลากร

ประจำศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านไร่ใต้ จำนวน ๖ คน ดังนี้

๑. นางลำไพ รสจันทร์	ครู/รักษาการแทนหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
๒. นางมยุรี พลวิหาร	ครู
๓. นางวิไล แก้วสว่าง	ครูผู้ดูแลเด็ก
๔. นางละอองศรี คำภูมิ	คนงานทั่วไป (ปฏิบัติหน้าที่ดูแลเด็ก)
๕. นางสาวภัทรารักษ์ บุญสอน	คนงานทั่วไป (ปฏิบัติหน้าที่ดูแลเด็ก)
๖. นางหทัยกาญจน์ แสนดี	คนงานทั่วไป (ปฏิบัติหน้าที่ดูแลเด็ก)

## การจัดการเรียนการสอน

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านไร่ใต้ ได้จัดการเรียนการสอน 2 ชั้นเรียน ซึ่งใช้ช่วงเด็กอายุระหว่าง 2 ปี ไม่เกิน 5 ปี เป็นเกณฑ์

### จำนวนนักเรียน

ปีการศึกษา 2558	จำนวน 112 คน
ปีการศึกษา 2559	จำนวน 110 คน
ปีการศึกษา 2560	จำนวน 88 คน

### สถิติจำนวนนักเรียนก่อนวัยเรียน ปีการศึกษา 2560

#### การแต่งกายของนักเรียน

วันจันทร์	แต่งกายชุดนักเรียน
วันอังคาร	แต่งกายผ้ากาบบัว
วันพุธ	แต่งกายชุดกีฬา
วันพฤหัสบดี	แต่งกายชุดนักเรียน
วันศุกร์	แต่งกายชุดผ้ากาบบัว

#### กิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม

1. กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ
2. กิจกรรมเสริมประสบการณ์ (ในวงกลม)
3. กิจกรรมสร้างสรรค์
4. กิจกรรมเสรี
5. กิจกรรมกลางแจ้ง
6. กิจกรรมเกมการศึกษา

#### ภารกิจหลัก

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านไร่ใต้ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็น 1 ระดับ คือ

- การจัดการศึกษาระดับก่อนวัยเรียน อายุระหว่าง 3- 5 ปี

#### ด้านปริมาณ

- เปิดสอนเด็กวัยเรียน มี 2 ห้องเรียน
  - ห้องปฐมวัย 1 อายุระหว่าง 3-5 ปี จำนวน 88 คน
  - จัดเตรียมความพร้อมให้เด็กในเขตพื้นที่รับบริการได้ 100 %

## ด้านคุณภาพ

- เด็กก่อนวัยเรียนได้รับการเตรียมพร้อมทุกด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย จิตใจ สังคม อารมณ์ และสติปัญญา พร้อมทั้งก้าวขึ้นชั้นอนุบาล 1 ทุกคน

## สภาพปัญหา และความต้องการ

### ปัญหา

1. ขาดบุคลากรที่มีความชำนาญเฉพาะด้านการสอน
2. ไม่มีห้องจัดกิจกรรมที่เป็นสัดส่วน
3. ขาดสื่อการเรียนการสอน เช่น คอมพิวเตอร์ แหล่งเรียนรู้
4. ไม่มีสถานที่ล้างหน้าแปรงฟันที่เป็นสัดส่วน
5. ไม่มีห้องครัวที่ประกอบอาหารกลางวันที่เป็นมาตรฐานของกรมอนามัย

### ความต้องการ

1. ต้องการบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน
2. บริเวณศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ๆ / สนามเด็กเล่น
3. สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย

## ข้อมูลทั่วไป

1.1 ที่ตั้ง ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การกำหนดเขตตำบลในท้องที่ อำเภอพิบูลมังสาหาร กำหนดเขตตำบลไว้ได้ มีพื้นที่การปกครอง 15 หมู่บ้าน และมีอาณาเขต ดังนี้

ทิศเหนือ	มีแนวเขตติดกับตำบลโพธิ์ไทร	อำเภอพิบูลมังสาหาร
ทิศตะวันออก	มีแนวเขตติดกับตำบลคอนจิก	อำเภอพิบูลมังสาหาร
ทิศใต้	มีแนวเขตติดกับตำบลนาโพธิ์	อำเภอพิบูลมังสาหาร
ทิศตะวันตก	มีแนวเขตติดกับแม่น้ำลำโดมใหญ่	อำเภอพิบูลมังสาหาร

ระยะทางจากอำเภอพิบูลมังสาหาร ถึงที่ตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล 16 กิโลเมตร

1.2 เนื้อที่ มีเนื้อที่โดยประมาณ 53.04 ตารางกิโลเมตร

1.3 ภูมิประเทศ

พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่รอบเหมาะสำหรับการเกษตร มีลำน้ำไหลผ่าน 1 สาย คือ ลำโดมใหญ่ ดินส่วนใหญ่เป็นร่วนปนทราย ไม่เบญจพรรณ ป่าห้วยแม่น้ำ

1.4 จำนวนหมู่บ้าน จำนวนหมู่บ้านในเขต อปท. ทั้งหมดหมู่บ้าน 15 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ชื่อ สกุล	ตำแหน่ง	หมายเหตุ
1	บ้านแก่งโพธิ์	นายเพ็ง ชันคำ	ผู้ใหญ่บ้าน	
2	บ้านผักห่าใต้	นายฉินกร ชันคำ	ผู้ใหญ่บ้าน	
3	บ้านผักห่าเหนือ	นายภูธรเศก ผลสอน	ผู้ใหญ่บ้าน	
4	บ้านไร่ใต้	นายสรรเสริญ สุดสุข	กำนันผู้ใหญ่บ้าน	
5	บ้านไร่กลาง	นาง	ผู้ใหญ่บ้าน	
6	บ้านไร่เหนือ	นายวิภาวี สุขแสน	ผู้ใหญ่บ้าน	
7	บ้านโนนค้อ	นายคำผล จันทรจิตร	ผู้ใหญ่บ้าน	
8	บ้านโนนสุข	นายสำราญ เกาะแก้ว	ผู้ใหญ่บ้าน	
9	บ้านไร่โดม	นางวิมล ทองคำ	ผู้ใหญ่บ้าน	
10	บ้านแก่งกอก	นายสมบุรณ์ โพธิ์พิมพ์	ผู้ใหญ่บ้าน	
11	บ้านลุด	นายบุญโฮม ทองกุล	ผู้ใหญ่บ้าน	
12	บ้านนาคลอง	นายกันหา บัวใหญ่	ผู้ใหญ่บ้าน	
13	บ้านไร่พัฒนา	นายประเวช พันธุ์กว้าง	ผู้ใหญ่บ้าน	
14	บ้านศรีภูคิน	นายบรรพต เทียนแก้ว	ผู้ใหญ่บ้าน	
15	บ้านโนนสร้างคำ	นาย	ผู้ใหญ่บ้าน	

### 1.5 ประชากร

หมู่บ้าน	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากร			จำนวนครัวเรือน
		ชาย	หญิง	รวม	
1	บ้านแก่งโพธิ์	181	196	377	104
2	บ้านผักหย่าใต้	235	254	489	141
3	บ้านผักหย่าเหนือ	175	169	344	109
4	บ้านไร่ใต้	307	313	620	198
5	บ้านไร่กลาง	188	187	375	139
6	บ้านไร่เหนือ	422	434	856	251
7	บ้านโนนค้อ	352	352	704	191
8	บ้านโนนสุข	343	321	664	195
9	บ้านไร่โคม	214	232	446	198
10	บ้านแก่งกอก	184	159	343	117
11	บ้านลุด	251	243	494	159
12	บ้านนาคลอง	253	243	496	151
13	บ้านไร่พัฒนา	391	382	773	240
14	บ้านศรีภูคิน	298	319	617	171
15	บ้านโนนสร้างคำ	180	136	316	99
<b>รวม</b>		<b>3,974</b>	<b>3,940</b>	<b>7,914</b>	<b>2,463</b>

หมายเหตุ ( ข้อมูล ณ เดือนสิงหาคม พ.ศ.2557 )



## 2.สภาพทางเศรษฐกิจ

2.1 อาชีพ รายภูรของตำบลไร่ใต้ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยเฉพาะการทำนา, ทำไร่, เลี้ยงสัตว์, ประกอบอาชีพค้าขาย อาชีพรับราชการและรับจ้างเป็นส่วนน้อย

### 2.2 หน่วยธุรกิจในเขต อบต.

-ธนาคาร	-	แห่ง
-โรงแรม	-	แห่ง
-ปั้มน้ำมัน และก๊าซ(หัวจ่าย)	21	แห่ง
-โรงงานอุตสาหกรรม	-	แห่ง
-โรงสี	24	แห่ง
-ร้านค้า	65	แห่ง
-ร้านซ่อมรถ	8	แห่ง
-ร้านอาหาร	5	แห่ง
-สถานบริการ(เสริมสวย, ตัดผม, ตัดเย็บเสื้อผ้า)	11	แห่ง

จากจำนวนประชากรจำแนกตามประเภทอาชีพประเภทอาชีพ ปี ๒๕๕๗ ข้อมูลความจำเป็นระดับพื้นฐานตำบลอาชีพที่ทำมากที่สุดคือ ทำนา รองลงมาคือกำลังศึกษาและต่อด้วยรับจ้างทั่วไปจากรายงานการเฉลี่ยครัวเรือน ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานระดับตำบล ปี ๒๕๕๗

รายได้เฉลี่ยครัวเรือนอยู่ที่ 231,073 (บาท/ปี)

รายได้เฉลี่ยบุคคลอยู่ที่ 69,794 (บาท/ปี)

จากรายงานรายจ่ายเฉลี่ยครัวเรือน ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน ระดับตำบล ปี๒๕๕๗

รายได้เฉลี่ยครัวเรือนอยู่ที่ 244,073 (บาท/ปี)

รายได้เฉลี่ยบุคคลอยู่ที่ 79,838 (บาท/ปี)

## ๓.สภาพทางสังคม

### 3.1 การศึกษา

-ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	2	แห่ง
-โรงเรียนประถมศึกษา	5	แห่ง
-โรงเรียนมัธยมศึกษา	1	แห่ง
-การศึกษานอกโรงเรียน	1	แห่ง

-ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน/ห้องสมุดประชาชน 15 แห่ง

จากจำนวนประชากรจำแนกระดับการศึกษา ปี 2557 ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานระดับตำบลผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาที่มีจำนวนมากที่สุด รองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย

-มีผู้สูงอายุที่ได้รับการแจกเบี้ยมีจำนวน 944 คน

-มีผู้พิการที่ได้รับการแจกเบี้ยจำนวน 677 คน

### 3.2 สถาบัน และองค์กรทางศาสนา

-วัด/สำนักสงฆ์ 8 แห่ง

-ศาลเจ้า 2 แห่ง

-โบสถ์ 3 แห่ง

### 3.3 สาธารณสุข

-โรงพยาบาลของรัฐบาล - เดียง - แห่ง

-สถานีอนามัยประจำตำบล/หมู่บ้าน 1 แห่ง

-สถานพยาบาลเอกชน 2 แห่ง

-ร้านขายยาแผนปัจจุบัน 2 แห่ง

-อัตราการมี และใช้ส้วมราดน้ำ ร้อยละ 100 %

### 3.4 ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

-สถานีตำบล - แห่ง

-ป้อมจุดตรวจ 1 แห่ง

-สถานีดับเพลิง - แห่ง

## 1. การบริการพื้นฐาน

### 1.2 การคมนาคม (แสดงจำนวนและสภาพทางคมนาคมทางบก)

-ถนนลาดยาง หลวงชนบท	1	สาย ยาว 2400 เมตร
-ถนนลาดยาง อบต อบจ	2	สาย ยาว 7,000 เมตร
-ถนนดิน	38	สาย ยาว 31,100 เมตร
-ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก	67	สาย ยาว 19,140 เมตร
-ถนนลูกรัง	78	สาย ยาว 148,445 เมตร

### 1.3 การโทรคมนาคม

-ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข	1	แห่ง
-สถานีโทรคมนาคมอื่นๆ	1	แห่ง
-โทรศัพท์สาธารณะ	6	แห่ง
-ร้านบริการอินเทอร์เน็ต	5	แห่ง

### 1.4 การไฟฟ้า(แสดงถึงจำนวนหมู่บ้านที่ไฟฟ้าเข้าถึงและจำนวนประชากรที่ใช้ไฟฟ้า)

- จำนวน 15 หมู่บ้าน
- ไฟฟ้าส่องสว่างทุกหมู่บ้าน จำนวน 408 จุด

### 1.5 แหล่งน้ำธรรมชาติ

- ลำน้ำ ลำโดมใหญ่	1	สาย
- บึงห้วย และอื่นๆ	10	แห่ง
- ลำห้วย	25	สาย

### 1.6 แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

- ฝาย	9	แห่ง
- บ่อน้ำตื้น	11	แห่ง
- บ่อโยก	37	แห่ง
- คลองส่งน้ำ	1	แห่ง
- ประปาหมู่บ้าน	15	แห่ง

## 4. ข้อมูลอื่นๆ

### 1.7 ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ (แสดงทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ในเขต อบต.)

- มีแม่น้ำสายที่สำคัญ คือ แม่น้ำโดมใหญ่ 1 สาย
- มีบ่อน้ำลูกรังทั่วไป

5.2 มลชนจัดตั้ง

- ลูกเสือชาวบ้าน	3	รุ่น	360	คน
- ไทยอาสาป้องกันชาติ	1	รุ่น	128	คน
- กองหนุนเพื่อความมั่นคงของชาติ	-	รุ่น	-	คน
- หมู่บ้าน อปพร จำนวน	15	หมู่บ้าน	150	คน
- อาสาสมัคร ปปส.			378	คน
- ผู้ประสานพลั้งแผ่นดิน			380	คน

หมายเหตุ ( ข้อมูล ณ เดือนสิงหาคม พ.ศ.2557 )

## 2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

### 2.2.1 ข้อมูลบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านไร่ใต้

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	จำนวนบุคลากร	ระดับการศึกษา
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านไร่ใต้	6 คน	- ปริญญาตรี 4 คน
รวม	6 คน	

บุคลากรทางการศึกษา กองการศึกษาศาสนาวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใต้

- 1.นางสาวเกศรินทร์ บัวใหญ่ ผู้อำนวยการกองการศึกษาศาสนาวัฒนธรรม
- 2.นายภาสกร อ่อนคำ นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
- 3.นางรักคณา ภูมิ เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติการ
- 4.นางสาวทิพวรรณ ทองหล่อ ผู้ช่วยนักวิชาการศึกษา

บุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านไร่ใต้ ปัจจุบันมี 6 คน คือ

1. นางลำไพ รสจันทร์ ครู/รักษาการแทนหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
2. นางมยุรี พลวิหาร ครู
3. นางวิไล แก้วสว่าง ครูผู้ดูแลเด็ก
4. นางละอองศรี คำภูมิ คนงานทั่วไป (ปฏิบัติหน้าที่ดูแลเด็ก)
5. นางสาวภัทรภรณ์ บุญสอน คนงานทั่วไป (ปฏิบัติหน้าที่ดูแลเด็ก)
6. นางหทัยกาญจน์ แสนดี คนงานทั่วไป (ปฏิบัติหน้าที่ดูแลเด็ก)

## 2.2.2 โครงสร้างคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

### รายนามคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านไร่ใต้

1	นายธวัช รสจันทร์	ประธาน
2	นายสรรเสริญ สุดสุข	กรรมการ
3	นายสมบูรณ์ จันทร์จิตร	กรรมการ
4	นาย	กรรมการ
5	นายจารึก จำศรี	กรรมการ
6	นางวิมล ทองคำ	กรรมการ
7	นายวันดี ศรีแสง	กรรมการ
8	นางสาวเกศรินทร์ บัวใหญ่	กรรมการ
9	นางวิภาวี สุขแสน	กรรมการ
10	นางลำไพ รสจันทร์	กรรมการ/เลขานุการ

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านไร่ใต้ ได้จัดทำวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาศึกษาโดยยึดถือประโยชน์ของเด็กและชุมชนเป็นหลัก เน้นการบริหารจัดการเด็กที่ดี และการมีส่วนร่วม ของชุมชนและจากทุกภาคส่วน เพื่อให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใต้

### ตราประจำศูนย์

### ปรัชญาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านไร่ใต้

\*\* สุขภาพดี มีวินัย ก้าวไกลพัฒนาการ ประสานร่วมชุมชน

### วิสัยทัศน์ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านไร่ใต้

\*\* ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านไร่ใต้ เป็นผู้นำในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยมุ่งเตรียมความพร้อม แก่เด็กให้มีความรู้ ทักษะรอบคอบทุกด้าน ตลอดจนปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม

### ภารกิจศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านไร่ใต้

1. พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถในการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย
2. จัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาศักยภาพของเด็กปฐมวัย ให้มีความพร้อมทุกด้าน
3. จัดกิจกรรมที่ปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรม และถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น

#### 4. ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม

##### หลักการ

1. พัฒนาอาคารสถานที่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เอื้อต่อการเรียนรู้
2. พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้เด็กปฐมวัยได้รับความรู้สมวัย
3. ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางศาสนา ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

##### นโยบาย

พัฒนาเด็กปฐมวัยช่วงอายุ 2 – 5 ปี ทุกคนอย่างเต็มศักยภาพและคุณภาพเต็มที่ โดยให้ครอบครัวเป็นแกนหลัก และให้ผู้ที่มีหน้าที่ดูแลเด็กและทุกส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดบริการสิ่งแวดล้อมที่ดีเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่นและเหมาะสมกับเด็กตามวัย

##### เป้าหมาย

- บุคลากรที่สอนในระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านไร่ใต้ มีความรู้ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80
- การจัดสภาพแวดล้อมการศึกษาปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเอื้อต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในระดับดี
- ครูปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านไร่ใต้ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีหลากหลายที่สอดคล้องความต้องการความต้องการและความสนใจของเด็กในระดับดี
- เด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านไร่ใต้ มีร่างกายเจริญเติบโตตามวัย มีสุขนิสัยที่ดีไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80
- เด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านไร่ใต้ มีคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะตามเกณฑ์มาตรฐานไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80
- เด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านไร่ใต้ เห็นคุณค่าในศิลปะ วัฒนธรรมเห็นคุณค่าของตนเอง ดำรงชีวิตอย่างมีความสุขไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80
- การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านไร่ใต้ มีผู้ปกครองชุมชน ท้องถิ่น มีส่วนร่วมไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 70

##### พันธกิจ

1. พัฒนาความพร้อมของเด็กทุกด้านตามศักยภาพ

2. พัฒนาครู ผู้ดูแลเด็กให้มีความรู้ คุณธรรมจรรยาบรรณ เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็ก
3. พัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้สะอาด น่าอยู่ น่าเรียนรู้ มีความร่มรื่น มีสิ่งแวดล้อมที่ดี
4. ประสานชุมชน หน่วยงานต้นสังกัด ภาครัฐและภาคเอกชนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนา

**ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านไร่ใต้ แบ่งโครงสร้างมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้าน การบริหารงานออกเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย**

### **1. มาตรฐานด้านบุคลากร และการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก**

บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประกอบด้วย ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ นายกฯ และปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนบุคลากร ซึ่งทำหน้าที่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อาทิ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ดูแลเด็ก ผู้ประกอบอาหารและผู้ทำความสะอาด เป็นต้น โดยบุคลากรที่เกี่ยวข้องจะต้องมีคุณสมบัติ บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารจัดการเพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินงานให้การศึกษาและพัฒนากิจการสำหรับเด็กได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการด้วยความเหมาะสม และเป็นไปตามความต้องการของท้องถิ่น ดังนี้

#### **1. ด้านคุณสมบัติ**

1.1 ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล รวมถึงผู้บริหารการศึกษา ได้แก่

หัวหน้ากองการศึกษา ควรมีคุณสมบัติที่สำคัญ ดังนี้

- มีความรู้ความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญในการดำเนินงานด้านการให้การศึกษา และพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก

- มีนโยบายแผนและงบประมาณเพื่อการดำเนินงานที่ชัดเจนในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กให้มีคุณภาพ

1.2 บุคลากรซึ่งทำหน้าที่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ดูแลเด็ก ผู้ประกอบอาหาร ควรมีคุณสมบัติที่สำคัญ ดังนี้

1.2.1 หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีสถานภาพเป็นพนักงานส่วนท้องถิ่น หรือพนักงานจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามมาตรฐานทั่วไปหรือหลักเกณฑ์เกี่ยวกับพนักงานส่วนท้องถิ่นหรือพนักงานจ้างที่ออกตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 และควรมีคุณสมบัติ ดังนี้

1) มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาขึ้นไปสาขาวิชาเอกอนุบาลศึกษา หรือปริญญาอื่น ๆ ที่คณะกรรมการกลางพนักงานส่วนท้องถิ่นรับรอง และมีประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี

2) มีคุณสมบัติทั่วไป และคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งตามมาตรฐานทั่วไปที่คณะกรรมการกลางพนักงานส่วนท้องถิ่นกำหนด

3) มีความรู้เรื่องโภชนาการ และอาหารเป็นอย่างดี

4) ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี

5) ไม่มีประวัติการกระทำผิดต่อเด็ก หรือละเมิดสิทธิเด็ก

6) ไม่เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเว้นแต่ความผิดที่เป็นลหุโทษ หรือความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท

7) แพทย์ให้การรับรองว่ามีสุขภาพจิตดี สุขภาพแข็งแรงไม่เป็นโรคติดต่อร้ายแรง ไม่เป็นผู้วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ และไม่เป็นผู้ติดสารเสพติด

1.2.2 ผู้ดูแลเด็ก มีวุฒิการศึกษาตามที่คณะกรรมการกลางพนักงานส่วนท้องถิ่นกำหนด มีสถานภาพเป็นพนักงานส่วนท้องถิ่นหรือพนักงานจ้างตามมาตรฐานทั่วไป หรือหลักเกณฑ์เกี่ยวกับพนักงานจ้างที่ออกตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 และควรมีคุณสมบัติ ดังนี้

1) มีคุณสมบัติทั่วไป และคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งตามมาตรฐานทั่วไปที่คณะกรรมการกลางพนักงานส่วนท้องถิ่นกำหนด

2) ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี

3) ไม่มีประวัติการกระทำผิดต่อเด็ก หรือละเมิดสิทธิเด็ก

4) ไม่เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเว้นแต่ความผิดที่เป็นลหุโทษ หรือความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท

5) แพทย์ให้การรับรองว่ามีสุขภาพจิตดี สุขภาพแข็งแรง ไม่เป็นโรคติดต่อ ร้ายแรง ไม่เป็นผู้วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ และไม่เป็นผู้ติดสารเสพติด

6) มีระดับวุฒิภาวะ และบุคลิกลักษณะเหมาะสม ทั้งด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม มีความตั้งใจปฏิบัติงานด้วยความรัก ความอ่อนโยน เอื้อต่อการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลเด็กเล็กอย่างเหมาะสม

7) เป็นบุคคลที่มีความรักเด็ก มีอุปนิสัยสุ่มเยือกเย็น และมีความขยันอดทน

8) มีประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยมาแล้วไม่น้อยกว่า 2

ปี

1.2.3 ผู้ประกอบอาหาร มีสถานภาพเป็นพนักงานจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และควรมีคุณสมบัติที่สำคัญ ดังนี้

- มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับผู้ดูแลเด็ก ยกเว้น วุฒิการศึกษา ควรจบการศึกษาไม่ต่ำกว่าภาคบังคับ และควรเป็นผู้มีความรู้เรื่องโภชนาการ และอาหารเป็นอย่างดี

## 2. ด้านบทบาทหน้าที่

### 2.1 ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

1) สำรวจความต้องการของชุมชน ในการจัดตั้ง และดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2) กำหนดโครงสร้างการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามความพร้อมด้านทรัพยากรบุคคล สถานที่ และฐานะการคลังของแต่ละท้องถิ่น

3) จัดทำแผนงาน โครงการ และงบประมาณในการจัดตั้ง และสนับสนุนการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมทั้งจัดทำบัญชีขอความเห็นชอบจากสภาท้องถิ่น

4) จัดทำประกาศจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก



5) จัดทำระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

6) กำหนดแผนปฏิบัติการและงบประมาณในการส่งเสริมและพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็ก

เล็กทุกด้านอย่างต่อเนื่อง

7) ควบคุม กำกับดูแลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพและถูกต้องตาม

หลักวิชาการ

**2.2 หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก** ควรมีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบดูแลบุคลากรและการดำเนินงานภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้เป็นไปตามนโยบาย และแผนงานที่วางไว้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ และด้วยความเรียบร้อย เกิดประโยชน์ต่อเด็กมากที่สุด

**2.3 ผู้ดูแลเด็ก** ควรมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

1) ปฏิบัติหน้าที่ตามกิจวัตรของเด็กเพื่อให้เด็กมีความเจริญเติบโต มีพัฒนาการทุกด้านตามวัย

2) ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กในลักษณะบูรณาการเชิงสร้างสรรค์ กล่าวคือ ให้เด็กได้พัฒนาด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม และจริยธรรมไปพร้อม ๆ กัน โดยให้โอกาสเด็กเรียนรู้จากสิ่งของและผู้คนที่อยู่รอบข้าง ซึ่งเด็กจะเรียนรู้โดยประสาทสัมผัสทั้งห้า การเคลื่อนไหว การเล่น และการลงมือกระทำ ดังนั้น ผู้ดูแลเด็กจะต้องส่งเสริมให้โอกาสเด็กได้พัฒนาอย่างเต็มที่ รวมทั้งการปฏิสัมพันธ์กับเด็กด้วยคำพูด และกริยาท่าทางที่นุ่มนวล อ่อนโยน แสดงความรักความอบอุ่นต่อเด็ก

3) สังเกต และบันทึกความเจริญเติบโต พฤติกรรม พัฒนาการต่าง ๆ ของเด็ก เพื่อจะให้เห็นความเปลี่ยนแปลงทั้งปกติ และผิดปกติที่เกิดขึ้นกับเด็ก ซึ่งจะนำไปสู่การค้นหาสาเหตุ และวิธีการแก้ไขได้ทันทั่วทั้งที่

4) จัดสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะ เหมาะสมในการพัฒนาเด็กทุกด้าน ทั้งภายในอาคารและภายนอกอาคารให้สะอาด มีความปลอดภัย และเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก

5) ประสานสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง และสมาชิกในครอบครัว ตลอดจนเป็นสื่อกลางในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ ผู้ปกครองและสมาชิกในครอบครัวเพื่อทราบถึงพฤติกรรม พัฒนาการการเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็ว และต่อเนื่อง

6) มีการพัฒนาตนเองในทางวิชาการ และอาชีพ ใฝ่หาความรู้ และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ดังนี้

- การพัฒนาความรู้ทางวิชาการ และทักษะอาชีพอย่างต่อเนื่อง เช่น การศึกษาหาความรู้ การเข้ารับการอบรมเพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอ การติดตามความเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ และเทคโนโลยีโดยอาศัยสื่อที่หลากหลาย รวมทั้งการรวมกลุ่มแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การศึกษาคูงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีคุณภาพ การเข้าร่วมเป็นสมาชิกและการจัดตั้งชมรมเครือข่ายสำหรับผู้ดูแลเด็ก ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์โดยตรงแก่ผู้ดูแลเด็ก

7) รู้จักใช้ประโยชน์จากแหล่งข้อมูล ความรู้ และเครือข่ายการปฏิบัติงาน เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ จากหน่วยงานภาครัฐ องค์กรเอกชน และแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ในชุมชน ดังนี้

- แหล่งข้อมูลความรู้ในชุมชน เช่น สถานีอนามัย โรงพยาบาล วัด โรงเรียน เป็นต้น

**2.4 ผู้ประกอบอาหาร** ควรมีบทบาทหน้าที่ในการประกอบอาหารให้ถูกสุขลักษณะถูกอนามัย และโภชนาการสำหรับเด็กปฐมวัย รวมทั้งการแต่งกายสะอาดเรียบร้อย การจัดสถานที่เตรียมและปรับปรุงอาหาร จัดเครื่องสุขภัณฑ์เครื่องครัวสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย และมีการจัดการขยะถูกสุขลักษณะ

### 3. ด้านการบริหารจัดการ

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พุทธศักราช 2542 ซึ่งออกตามความในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้บัญญัติอำนาจและหน้าที่ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกประเภทรับผิดชอบการจัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนในพื้นที่ ซึ่งรวมถึงการจัดการศึกษาด้วย และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บททางการศึกษา ก็ได้บัญญัติไว้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาระดับใดก็ได้ ตามความพร้อม ความเหมาะสม และความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ ประกอบกับแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดทำ โดยให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อเป็นการกระจายโอกาสให้ประชาชน ผู้ปกครองได้รับบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้เป็นไปตามนโยบายและวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

#### 4.1 นโยบาย

จัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (อายุ 2 – 4 ปี) ด้วยความร่วมมือของชุมชน เพื่อกระจายโอกาสเตรียมความพร้อม และพัฒนาเด็กทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาอย่างเหมาะสมตามวัย และเต็มตามศักยภาพ ตลอดจนเพื่อแบ่งเบาภาระของผู้ปกครอง และเป็นพื้นฐานของการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

#### 4.2 เป้าหมาย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับผิดชอบในการบริหารและจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีความคุณภาพตามหลักวิชาการ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง และด้วยความร่วมมือของประชาชนในชุมชนท้องถิ่นนั้น ๆ

#### 4.3 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อส่งเสริม และสนับสนุนให้เด็กได้รับการดูแลที่ถูกต้องลักษณะ และได้รับการฝึกฝนพัฒนาตามวัยและเต็มตามศักยภาพ
- 2) เพื่อพัฒนาความพร้อมของเด็กในทุก ๆ ด้านแบบองค์รวม ตามจิตวิทยาพัฒนาการและหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย
- 3) เพื่อกระตุ้นให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัด และพัฒนาความพร้อมของเด็กก่อนเข้าเรียนระดับประถมศึกษา ตลอดจนส่งเสริมให้ครอบครัวเป็นฐานในการเลี้ยงดู และพัฒนาเด็กได้อย่างถูกวิธี
- 4) เพื่อส่งเสริม สนับสนุนความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับชุมชน ให้สามารถร่วมกันวางแผน และดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายได้
- 5) เพื่อแบ่งเบาภาระการอบรมเลี้ยงดูเด็กของผู้ปกครองที่มีรายได้น้อยให้สามารถออกไปประกอบอาชีพได้โดยสะดวก และเป็นการกระจายโอกาสในการพัฒนาความพร้อมสำหรับเด็กทุกคนให้ได้รับการพัฒนาอย่างทั่วถึง
- 6) เพื่อให้การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นไปอย่างเหมาะสมและมีคุณภาพ

#### 4.4 แนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จะต้องคำนึงถึงขอบข่ายของงานสายการบังคับบัญชา และระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทั้งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 ที่กำหนดให้สถานศึกษาต้องบริหารจัดการให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด โดยจะต้องจัดให้มีการประเมินตนเองทุกปี เพื่อตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการจัดการการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ดังนั้น เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสามารถให้การดูแล และพัฒนาจัดการศูนย์ฯ ให้ครอบคลุมลักษณะงาน ต่อไปนี้

- 1) งานบุคลากรและการบริหารจัดการ
- 2) งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม
- 3) งานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร
- 4) งานการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน
- 5) งานธุรการ การเงิน และพัสดุ

ทั้งนี้ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรจัดให้มีผู้รับผิดชอบงานดังกล่าวโดยแบ่งและมอบหมายงานตามความถนัด ความสามารถ และลักษณะของงานที่ต้องดำเนินการ ทั้ง 5 งาน อย่างไรก็ตาม ในการจัดแบ่งงานดังกล่าวควรคำนึงถึงความพร้อม และศักยภาพของแต่ละศูนย์ฯ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กอาจรวมลักษณะงานวิชาการและงานกิจการนักเรียนเป็นงานกลุ่มเดียวกัน และ/หรือรวมลักษณะงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม กับงานธุรการ การเงิน พักผ่อน เป็นกลุ่มงานเดียวกัน เป็นต้น การบริหารงานทั้ง 5 งาน ให้มีคุณภาพมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

- 1) งานบุคลากรและการบริหารจัดการ

มีลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติ ดังนี้

(1) สรรหา หรือจัดจ้างบุคลากรเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีจำนวนตามความจำเป็นและสอดคล้องกับศักยภาพขององค์กรส่วนท้องถิ่น เช่น หัวหน้าศูนย์ ผู้ดูแลเด็ก ผู้ประกอบอาหาร โดยใช้หลักเกณฑ์การสรรหาการจ้างและต่อสัญญาจ้างตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ทั่วไปที่คณะกรรมการกลางพนักงานส่วนท้องถิ่นกำหนด

(2) กำหนดจำนวนอัตรากำหนดบุคลากร และเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ดังนี้

2.1 ผู้ดูแลเด็ก จำนวนสัดส่วนต่อเด็กเล็ก 1 : 20 หากมีเศษตั้งแต่ 10 คน ขึ้นไป ให้เพิ่มผู้ดูแลเด็กอีก 1 คน

2.2 ผู้ประกอบอาหารกำหนดจำนวนได้ตามความจำเป็น เหมาะสมตามฐานะการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.3 กำหนดการจัดชั้นเรียนห้องละไม่เกิน 20 คน หากมีเศษเกิน 10 คน ให้จัดเพิ่มได้อีก 1 ห้อง

(3) จัดทำงบประมาณค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร เช่น เงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทนสวัสดิการอื่นที่พึงได้รับตามที่กฎหมายบัญญัติ ตลอดจนการพัฒนาบุคลากร

(4) กำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

(5) จัดทำระเบียบ ข้อบังคับ และทะเบียนประวัติบุคลากร

(6) นิเทศ อบรม และพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถในหน้าที่ความรับผิดชอบ  
อย่างต่อเนื่อง

(7) บริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านอื่น ๆ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น  
และบุคลากรที่เกี่ยวข้องควรปฏิบัติตามมาตรฐานด้านบุคลากรและการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกำหนดไว้

2) งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม

ให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของศูนย์  
พัฒนาเด็กเล็กกำหนดไว้

3) งานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร

ให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร  
กำหนดไว้

4) งานการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน ให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็ก  
เล็กด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน

5) งานธุรการ การเงิน และพัสดุ มีลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติ ดังนี้

- งานพัสดุ เป็นการจัดทำ จัดซื้อ จัดหาและจำหน่ายทะเบียนพัสดุ รวมทั้งเสนอความ  
ต้องการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ

- งานธุรการ และสารบรรณ ได้แก่ การจัดทำข้อมูลสถิติ จัดทำทะเบียนหนังสือรับ - ส่ง การ  
ควบคุมและจัดเก็บเอกสาร การจัดทำประกาศและคำสั่ง การจัดทำทะเบียนนักเรียน การรับสมัครนักเรียน

- งานการเงิน ได้แก่ การจัดทำงบประมาณ การทำบัญชีการเงิน การเบิกจ่ายเงิน ซึ่งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะ  
ถือปฏิบัติเกี่ยวกับรายรับ - จ่ายตามระเบียบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

# ประวัติศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านไร่ใต้



ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านไร่ใต้

สังกัดกองศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม

องค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใต้

ตำบลไร่ใต้ อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี